

MÁGYAR KÜRIR.

Nr. 42.

Indult Bétsből, Kedden, Nővember' 22-dikén, 1831.

B é t s.

A' Tsászár és Tsászárné Ő Felségek Nov. 17-kén elhagyván Schönbrunni lakásokat, Bétsbe a' Tsászári Udvarba szerentsésen és kívánt jó egészségben megérkeztek.

Leírhatatlan örvendezéssel fogadták Ő Felségeket a' városnak minden rendű és rangú lakosai, kik ezerenként messze eleibe mentek a' szeretett Fejedelemnek 's kedves Hitvesének. A' polgári lovas katonaságon kívül, melly a' Máriahülfi kapuig kiment a' Felségek eleibe, a' külső városokon végig a' tanuló ifjúság két rendben állott, a' polgári tisztviselők és papság közöttök felosztva. Beljebb a' Burgkapuig állottak a' polgári gyalogság sorai 's ezek mellett a' számtalan sokaság, mellynek szüntelen való éljen öröm kiáltásai késérték a' Felséges párt az Udvari palotáig, a' belső és külső városok minden harangainak zúgó hangzásai között.

Alig ért fel Ő Felsége Udvari palotájában lévő lakásába, azonnal dolgozó szobája ablakához méne a' Felséges Tsászárnéval együtt, 's érzékeny megindulással mutatták magokat a' tömött sokaságnak, mellynek tisztelettel 's szívbeli szeretettel tellyes és érzékenyítő fogadását tapasztalták. — E' vala a' határtalan háládatosságnak bizonyosága, egy olly Felséges Fejedelem eránt, a' ki, mint Atya, kész minden veszedel-

met kedves hív alattvalóival együtt állani.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Oct. 28-dikán költ Kir. végzése által Branitskai Báró Jó'sika Sámuel Urat, Ns. Thorda Vármegye Administrátorát, a' Fő Méltóságú Magyar Udvari Cancelláriához fizetés nélkül, számfeletti Udvari Tanácsossá és Referendariussá kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Londoni Ujságok szerént, Warren Admirál alatt az ánglus hajóssereg Oct. 30-kán indult el a' hollandiai partok felé. — A' Courier Nov. 1 ső napján jelenti: Bristolban, Wetherell Urnak a' Reform-bill esmeretes nagy ellenségének a' városba volt bemenetele nagy zendülésre adott alkalmatosságot. Estvéli 5 órakor, a' Bridevell nevű fogház egészen lerontatott. A' városban lévő kevés számú katonaság 26 óráig volt fegyverben, melly miatt mind magok a' katonák, mind lovaik nagyon elfáradtak. Minden tisztviselők megszaladtak, 's ezen pillantástól fogva a' város a' nép allja közzül néhány dühös embereknek volt a' kezekben. A' város fogháza, a' Püspök palotája és az Uraság háza megrongáltatván, egymás után felgyújtattak. Ezeken kívül kilentz házak, 's külömbféle vám-épületek éget-

tettek le, 's mind ezen irtóztatóságot 30—40, nagyobb részént fiatal fél részeg semmire kellők vitték véghez. Az említetteken kívül még sok házak raboltattak ki, és perzseltettek fel, 's a mi legkülönösebb dolog, az, hogy 10—15,000 ember tsak öszvedugott kezekkel nézte ezen dúlást. Oct. 31-kén Hétfőn érkezett új sereg, a' mikor a' tisztviselők is kezdtek elő szálingózni. 'S ekkor esett az a' véres ütközet, mellyben 500 embernél több megöletett és sebesítettett. A' kárt 500,000 font Sterlingre (5 millió pengő forintra) betsülik. Mindöszve mintegy 40 házak raboltattak ki és rontattak le. A' rablótsoportnak egy része idegen gyűjtogatókból állott. A' f. h. 4 kén költ tudósítások szerint Bristolban, sőt az egész Angliában tsendesség van. A' Király titkos tanátskozás végett Londonbament.

Londonban, valami politikai-nemzeti-egyesület elintézésében munkálkodó Társaság Oct. 31-kén tartotta első gyűlését. Burdett Ferentz Ur, mint Elölülő, a' gyűlést megnyitó beszédében elő adta, hogy a' jelen Gyűlés, egy olyan politikai-egyesületet akar felállítani, melly minden igyekezetét és erejét a' Reform-bill keresztül menetelésnek elősegelésére fordítja. Ugyan ő, midőn a' mostani Ministerium ditsérése közben ezen szavakat mondaná: én a' Király jóságában és Gróf Greynek egyenességében tellyes bizodalमत helyheztetem, ezen szavaknak, igen és nem sok ideig való kiáltása miatt, beszédét kéntelen vólt félbeszakasztani. Ezután Dr Fox azt mutatta meg: melly lehetetlen a' mostani környülállások között egy olyan Fő Tiztségnek megállani, melly a' Reform-billnek ellensége. Ollyan feltételeket nem esmerő bizodalमत kell a' mostani Ministeriumban mindennek vetni, hogy ha az a'

Népet megtsalja, az által magát örökös büntetésre teszi méltóvá. Azon első Resolútiók, mellyek a' közép és dolgozó Rend Képviselését illető Reform-billt előmozdító Egyesület felállítását kívánták, minden ellenvetés nélkül elfogadódtak. — A' Gyűlés Lovett Urnak ezen javallástól való idegenségét „hogy ezen egyesület tagjai a' dolgon „mind addig legkissebbet se támítsanak, „míg tsak minden fegyvertfogható 21 „esztendős Anglusnak, meg nem engedődik, hogy Képvisele lehet,“ nagy lármával nyilatkoztatta ki. Cleave Ur ezen javallat őltalmazására azt kérdezte: „ugyan nem adnák e' az ellenségnek értésére azt, hogy ha az, az Ujításban meg nem egyez, rettegjen a' Revolútiótól; — ez a' javallat visszavettetett; — hanem ezek: 1-ször „hogy az egyesület előjáróinak fele a' dolgozó Classisból álljon, 2-szor hogy a' ki az egyesületnek tagja akar lenni, magát beírassa“ — elfogadódott. Hume Ur a' népet a' Gyűlés végén tsendességre, és a' közönséges rend megháborításának eltávoztatására intette: — nem is vólt addig semmi baj, míg a' nép, történetből egy, a' gyűlés mellett elment ollyan kotsit nem látott, mellyen püspöki tzimer vólt. Hanem ekkor irtóztató kiabálás lett: Püspök! Püspök! Le vele! és a' kotsi sárral kegyetlenül bombárdírozott, mind addig, míg Burdett Ur a' Püspököt pártfogása alá vévén, a' népnek meg nem mutatta, hogy az a' Norwichi Püspök, ki a' Reform-billnek őltalmazója és annak elfogadása mellett voksolt.

Hunt Ur Nov. 1 ső napján ment be egész pompával Manchesterbe. A' népnek legalsó Rende nagyszámmal menvén elébe egy mértföldnyire, nagy kiáltások között az késérte be a' Városba. A' tisztességes öltözetű emberek

megvetéssel és eránta való rossz indulatoknak külömbféle jelekkel való nyilatkoztatásával fogadták az említett Hunt Urat; — ki a' piatzra érvén, egy ott készített magas helyen a' néphez intézett beszédét így kezdte: Legelső gondom is az, hogy 5 Éljen kiáltást javasoljak: de nem a' Királyért, nem is a' Királynéért, se nem a' Király részén lévőkért, se nem a' Püspökökért, — hanem a' népért. A' beszédnek ilyen módon való kezdése a' halgatók előtt nagy tetszést nyert, kik is a' javallott Éljen kiáltást nagy lármával vitték véghez, — mellyle tsendesedvén Hunt Ur, beszédét a' Ministerek és a' Reform-bill gyalázására fordította, 's ezen utolsóról azt vallotta: hogy ő ugyan abban a' népre nézve legkisebb jót, 's hasznót sem lát. — Urak, hideg szélfúj — így szólta Hunt, — fel teszem tehát a' kalapom; mert ez nekem könnyen megárt-hatna; pedig vigyáznom kell magamra, mert a' parlamenti jó orátorokra szükségünk van. — (Helybe hagyó tetszés) — Hunt Ur beszédének végén, O'connel Urat kezdte gyalázní, — hanem a' népzúgására azon fordítást tett, mondván: hogy ő az O'connell Ur tselekedeit nem olyan nagyon kárhoztatja, a' mint a' nép gondolja, tsak azt tartja, hogy az (O'connell) új hivatalában az Országnak jobban szolgálhatna. — —

Manchesterben két politikai Egyesületek vagynak, mellyek a' Ministerek Systemájától mind a' ketten eltávoznak, a' mennyiben, titkos voksolást; közönséges voksoló just, és minden esztendőben Országgyűlést kívánnak, — azonban egy kevés ideig tartó tsendességért a' Reform-bill keresztül menetelét akarják.

Az Examiner nevű Ujság beszéli: hogy egy Ur, igen sietős kőműves munkát akarván tételni, beszélt egy

Kőműves-mesterrel, a' ki néki ezen választ adta: hogy a' kívánt munka hamarjában meg nem eshetik, mivel a' Legényei az Ország mostani kétséges állapotjában a' napnak egy negyed részét, az az, az ő béreknek 1/4 ét az Ujság olvasásra fordítják.

Frantzia Ország.

Gróf Guilleminotnak, a' M. Kurir 41-dik számú darabjában kiadott beszédjére Generál Sebastiani a' következő jegyzéseket tette: Úraim! mi éppen olyan nagyon igyekezünk ezen Kamara tetszését megérdemleni, mint Gróf Guilleminot. Mikor az Igazgatószék valamelly Követjét vissza hívja, a' constitutióval megegyező jussával él. En azt hiszem, 's talán az Urak is úgy vélekednek, hogy nehéz és néha lehetetlen, bőven magyarázni ki azon okokat, mellyek az Igazgató széknek bizonyos környülállások között vezérül szolgálhatnak. Gróf Guilleminot azt mondta, hogy ő a' dolgok igazi állapotjáról semmit sem tudott, — de tudta, hogy Frantzia Ország Ausztria és Orosz Ország között a' barátság fenn áll, és hogy Követjeik költsönösen meg vagynak hatalmazva. Azt is beszéli Guilleminot Ur, hogy nem voltak Instructiói; — de nem említi azt a' levelet, mellyben néki az adódott tudtára, hogy mi az említett két hatalmasságokkal igazi barátságos egybeköttetésben vagyunk. Azt mondja ugyan Gróf Guilleminot, hogy ő Ausztriából kapta azokat a' leveleket, mellyek őtet a' had közel létének hívására indították, — és ezen levelekre küldi nyilatkoztatását a' Portához, 's a' helyett, hogy az Igazgatószéket szándékáról előre tudósította volna, annak tsak akkor ír, mikor már minden véghez ment; — mert Gróf Guil-

Le minotnak ezen tzeljáról szölló levele 4 Aprilisben költ; a' tudva lévő lépést pedig Martius 19-kén tette. Azt mondám, hogy ez a' lépés, nyilatkoztatás vólt, a' nyilatkoztatás alatt pedig, a' mint minden tudja, a' Diplomatiában, hivatalos lépést értünk. Követségi leveleben Gróf Guilleminot magát így fejezi ki: „a' háború nyilván való, — Frantzia Ország, azon Principiumnak, mellyen az ő dolgainak jelen állapotja alapittatik, elfogadását kívánja, Orosz Ország pedig és Austria úgy látszik, hogy azt megesmerni nem fogják: — minden arra mutat, hogy Anglia ezen hadban neutralis lesz; — a' Portának magára vigyazni felette szükséges.“ Későn tett tudósításának mentségeül azt hozza fel Guilleminót Ur, hogy levelének Németországban leendő felbontásától félt, — de hát nem lett volna e' más mód annak elküldésében? Mi lesz a' dologból? A' Hatalmasságoknak, Párisban lévő Követjei mindnyájan zúgolódnak az említett lépésért, mellyről az Igazgatószék semmit sem tudott. Én sem levelet sem Kurírt nem látván, azzal biztattam őket, hogy a' dolog igaz nem lehet, mivel a' Királynak Konstantzinápolyban lévő Követje engem arról tudósított volna. Az alatt a' 4 Aprilisben költ hivatalos tudósítás meg jön, 's a' dolog bebizonyosodik. Mit tudott tenni az Igazgatószék? Meg kellett mutatni, hogy az ő ereje egyenességen fundálódik, 's Követjét vissza hívni. A' Gróf Guilleminot hallgatását semmi esetre sem lehet menteni. — Mert előtte vólt a' jegyek által való írás mód, mellyel tudósítást tehetett volna, — és ha a' Kurírnak Németországon keresztül való utazásától félt, elküldhette volna azt a' tengeren. Egyébaránt a' dolog éppen nem vólt olyan sürgetős, hogy a' Gróf Instructiót nem kérhetett, 's annak a' dolog véghez vi-

tele előtt való érkezésére nem várhattott volna. Gen. Sebastiani beszédét azon nyilatkoztatásokkal rekeszti be, hogy ő Gróf Guilleminot eránt különös tisztelettel viseltetik, és hogy az ő visszahívattatása, nem hivatalából való kitétel vólt. — Gróf Guilleminot, Gen. Sebastianinak azon állítására, hogy amaz lépését az Igazgatószéknek nem jelentette, így felel: Nagyon tsudálkozom a' Sebastiani Ur-tól tett szemrehányáson, midőn én már Februárius 27-kén a' Ministeriumnak ezen szavakkal izentem meg azt, a' mit meg lehet, hogy tselekedhetek. „A' háborúról ismét új hírek szárnyalnak, — ezekre a' Porta nagyon figyelmetes lett. Én azt (Portát) ösztönözöm, hogy seregét szedje jó rendbe, de úgy, hogy az Oroszokat meg ne sértse, a' kik a' Porta lépéseit nagyon szemmel tartják.“ Martius 26-kán pedig ezt írtam: „Bizonyos akadályok miatt nem írhatok. Egy felől azért, mivel jegyeim régik, 's annál fogva azokat nem használhatom; más felől azért, mert kétséges lévén a' békesség fennmaradása, Németországon keresztül Kurírt küldeni nem bátorodom. Ha ezen bizonytalanságban tovább is meg maradok, vagy levelemnek Ausztrián keresztül való útja ezután is el lesz zárva; legközelebb tengeren fogom az Urat hivatalosan tudósítani.“ Azt mondja a' külső Minister, hogy én az Európa állapotját tudtam, 's esmerem az idegen Hatalmasságokkal való barátságos egybe köttetésünket. Igen is, Uraim! tudtam Európa állapotját, de a' közönséges írásokban lévő, már megavúlt kitételekből, mellyeknek mindenek keveset hisznek, éppen azért lehettem bizonytalan a' dolgok valóságáról. Azt mondá az Ur, hogy Frantzia Ország alkudozik, — de a' mint az akkori Ministeri tanács Elölülője kijelenté a'

Frantzia Ország alkudozása mellett 500,000 főből álló linea seregek, és 2 Millió nemzeti-örök vagynak. Ellene mondhatatlan igazságú oklevelekből mutatnom meg az Uraknak, hogy arra nem én adtam először példát. Hogy lett volna nekem lehetetlen nem hinnem, azt hogy kevés idő múlva háború lesz, midőn a' Bétsi Udvarnál lévő frantzia Követtől ezen hírt veszem: „meg lehet, hogy már akkor, midőn az Ur levelet veszi, Bétsben nem leszek.“ E' szerént én Török Országot háborúra nem hívám, tsak mint régi jó barátunknak javaslám, hogy legyen készen a' háborúra, melly minden szempillantásban kiüthet. Ezen kívül, hogy az én jegyzésem hivatalos nem volt, a' Konstantinápolyban lévő követek mind közönségesen, sőt az is, a' ki az én lépésemet itt Párisban jól tudta 's azt közönségesé tette, megesmerik. A' külső Minister levelének második példánya helyes volta felől Gróf Guilleminot kételkedik, mivel úgymond, ő a' Minister levelei között ezen második példányának számát egy másik hivatalos levél által kipótolva látja 's nem találja, hogy valami hézak esett volna a' levelezésben, a' mi arra mutatna, hogy az elébb küldött levelek között egy elveszett volna. — Külömben kijelenté, hogy a' Ministernek eránta más dolgokban mutatott barátságos indulatját megesmeri.

A' Ministeri Tanács Elölülője, a' Követek Kamarájának Nov. 7-ki Ülésében az Igazgatószék részéről ezt közli: Az Igazgatószéknek, a' mint már az October 24-ki Ülésben említődött az a' tzelja, hogy a' Nemzetigárda mozgóvá való tételét az állandó seregek, a' Katonaszedés törvényeiből származó Organisa-tiójára húzza. A' tartalék seregeknek szükséges voltáról senki sem kételkedik. Azoknak egyedül elintézése módjában

nem egyeznek a' vélekedések. Némelyek azt kívánják, hogy az, az állandó sereg mellé, tőle mindazáltal külön tétessék. Mások ismét azt akarják, hogy az a' sereg kebelében legyen. A' Kamara Nov. 5-ki ülésében az utolsó systémat fogadta el, ugyan a'hoz állott az Igazgatószék is. Ekkor ennek arról kellett gondolkozni, miképpen organisáljon egy más tartalék sereget nevezetesen a' mozgó nemzeti gárdát minél elébb és jobban úgy, hogy azt haszon nélkül ne terhelje. Ezen tzelnak elérésére, a' törvényhozás jelen állapotjához képest, három hónap legalább is szükséges. Melly valósággal sok idő. Hogy tehát a' dolog hamarabb és könnyebben meg eshessék, úgy gondoltuk, hogy a' Nemzeti gárdát illető törvények némelly tzikkelyeit kellene módosítani, és tsak ez 's más mód nints, melly által a' Bataillonok könnyen, 's a' mint mi felszámláltuk 55 nap alatt organisáltathatnak. Az által a' kettőstartalék sereg problémája megfejtődik, 's Európának ellenséges tzeljai eránt való minden, ne talán fenn lévő aggodásunknak el kell tűnni. 500,000 főből álló állandó katonaság, 500,000 olyan emberek, kiket egy hónap alatt felkészíthetünk, az Országot elég bátorságba helyeztethetik. Még ezen kívül egy harmadik tartalék sereggel is védelmezhetjük mi magunkat, nevezetesen ama kétmillió nem mozduló Nemzetiörökkel, mellyek között egy millió önkéntesek vállalkozhatnak. Illyen környülállások között Frantzia Ország a' maga földjét és politikáját méltán tarthatja függetlennek.

A' Moniteur Nov. 7-kén, Párisban a' Királyi pénzes-gyűjteménynek, éjtszakai meglopattatásáról, így ír: A' múlt éjtszaka lajtorjáján tolvajok mászván fel és törvén be a' Királyi-Könyvtárba, abból igen sok régi arany pén-

zeket 's több más drágaságokat loptak el. A' tolvajok 3000 arany Medalliat és néhány görög pénzeket loptak el; amazok a' római Tsászárok idejéből való (nevezetesen Pompejustól Konstantinusig), pénzek voltak; egy körül belől 10,000 frankot érő arany edényben. Az ellopott dolgok 100,000 frankra betsültek; melly megbetsülés természetesen az értékeknek csak belső betsét érdekli, mert azon pénzek ritkaságokra nézve megbetsülhetetlenek. Értésére esvén a' politzia praefectusnak ez a' vakmerő tselekedet, maga is mindjárt el ment oda, a' hol a' tolvajság esett, 's annak környülállásai tulajdon jelenlétében felíratlak. A' rendelt szoros vizsgálatoknak 's nyomozásoknak, minden azt hiszi, hogy jó következesek lesz. Minthogy ebben a' tekintetben, a' világon a' leggazdagabb gyűjteményben ejtett az említett tolvajság kipótolhatatlan hézakot, 's minthogy az, a' Nemzet tulajdonát illeti, kétség kívül minden polgár kötelességének fogja tartani, mind azon módok megmutatását, mellyek a' Törvényszékeknek, a' gonosztévők kinyomozására 's az ellopott tárgyak megtalálására vezérül szolgálhatnak.

H o l l a n d i a.

A' Harlemi Courant Nov. 7-dikén írja: hogy Igazgatószékünk részéről, a' Conferentziától ajánlott 24 tikkelyek dolgában, hivatalos levelek a' múlt Tsötörtökön küldettek Londonba. — Azoknak foglalójáról semmi bizonyos nem tudatik.

Az Igazgatószéket Oct. 29-kén General Chassé tudósítja, hogy a' Belgáktól legközelebb építetett erősségek között némelleyk veszedelemmel fenyegetik a' Fellegvár bátorságát 's annak a' Skáldissal való öszveköttetését, 's új pa-

rantsolatokat kér, mellyekhez magát ilyen környülállások között tarthassa. Kérésére a' Generalis ezt a' feleletet kapta: hogy mihelyt az erősségek haladó-építése arra a' pontra jutand, hogy azok a' felleg várnak valósággal veszedelmére lehetnének, izenje meg abban a' pillanatban a' belga Commandansnak „hogy az említett erősségek lerontására 4 órányi időt enged, és ha az, azoknak szélyeszedéséhez a' kitett idő alatt hozzá nem fogott, azokat minden további halasztás és irgalom nélkül ágyúztassa.“ Az ezen tárgyról az Oránia Hertzeg és General Chassé közt folyt levelezés, a' Londoni Conferentziával közöltetett.

Middelburgból Nov. 6-kán jelentik: hogy Vliessingenből érkezett legújabb tudósítások szerint, az anglus hajóssereghez, az angliába való visszatérés eránt parantsolat érkezett.

A' Hertzógenbúsi vár, az Orániai Hertzegnek, a' Főhadivezernek jelen főhadi szállása máig is olyan állapotban vagyon, mellyben, ha a' szükség kívánja, magát a' legjobb móddal óltalmazhatja. Mellyre nézve körülötte az épületek mind szélyelbontattak, a' fák levágadtattak.

T ö r ö k O r s z á g.

A' világosodásnak és pallérozódásnak néhány sűgárai Konstantzinápolyba is eljutottak. A' mi nyilván való, a' Nagy Urnak azon mostanában költ parantsolatjából, melly szerint Blacque Ur, a' Courier de Smyrne nek eddig völt Szerkesztetője elebbeni hivatala folytatására Konstantzinápolyba hívódott 's ott ad ki egy Ujságot Török nyelven. Ugyan az, más nyelvekre is le fordítatik. Ezen Ujságból a' f. hónaptól kezdve hetenként mindenkor egy darab jelenik meg két Osztályban, mellyek köz-

zül az egyikben a' belső Igazgatás dolgait illető hivatalos tudósítások; a' másokban pedig a' nem hivatalos és külső, és általában mind azon tárgyak befoglaltnak, mellyek a' tsinosodásra, Tudományokra, Mesterségekre és Kereskedeésre nézve valami tekintetben újak és interessánsok. Előfizetési ára esztendeig 120 Piaster. A' következő tudósítás már a' nevezett Ujságban adatott ki: Daud Basa Bagdádi Helytartó hivatalát restül 's a' keze alá bízott népeket mód nélkül sanyargatván, törvénytelenül viszi; — először levelben szép szóval megintődik, — ennek semmi haszna sem lévén — a' finantz Minister Sadjik Efen di küldődik hozzá, dolgainak megvizsgálása és a' Nagy Ur azon izenetjének értésére való adása végett: hogy ne fárasztaná továbbra is hosszútűrését. No ha az éppen most nevezett küldöttségnek, ezen kívül más tzielja nem vólt; Daud Basa mindazáltal nagyobbakat gyanítván Sadjik Efen dit Bagdádba lett meg érkezése után mindjárt megöleti. Ekkor fegyvert fog. A' Tsászár, a' megátalkodott gonosztévőnek megfogására és megbüntetésére a' Halebi Helytartót Ali Basát nevezi ki. Ez Kassim Basát 's mellé Ebubekir Agát 6000 főből álló tsapattal Bagdádhoz küldi, kik seregét megverik, a' város alá nyomulnak, 's annak feladat tatását kérik. Daud Basának nem lévén mit tenni, tsalárdsághoz nyúl, 's a' városban egy Salih Bei nevű előkélő embert arra vessz, hogy írjon Kassim Basának egy ilyen foglalatu levelet: „Ő (Salih Bei) Daud Basát a' maga házánál tartja fogságban, ennél fogva Kassim Basa bátran 's az Ali Basa érkezéséig a' város kórmányát által veheti“ Kassim Basa híven a' level szavainak 100 kíséreléssel a' városba be megy, be száll a' Helytartói palo-

tába, 's más nap meggyilkoltatik. Daud Basa tsalárdságát tovább folytatja, és a' város lakosinak nevében Ali Basához így ír: „mi (t. i. Város lakosi) Daud Basát fogságra vetettük, Kassim Basát városunkba behoztuk, kit tulajdon kísérelői azután kevéssel megölvén, ideig óráig való helytartónká Salih Beit tettük, 's ezennel kérjük az Ali Basát, hogy vagy erősitse meg helytartói hivatalában Daud Basát, vagy pedig azt adja által Salih Beinek.“ Ali Basa a' level vétele után egész táborával Bagdád felé léptet, azt körül veszi, 's Daud Basának izen: „hogy vagy adja meg magát, vagy ha nem, ő a' városrost mindjárt ostromolni fogja.“ De a' mit Ali Basa, a' vérontást, és a' város megrontását akarván eltávoztatni, egész 70 napig nem tselekedett. A' mikor a' lakosok magok kinyitották a' kapukat, ezen szavakkal: A' Kegyelem, a' győzedelmestől adandó alamisna! Ekkor az elmúltakról való elfelejtkezés közönsé gessé tétetett, Daud Basa pedig megfogattatván s' tsászári Főhaditáborba, innen Familiájával együtt Diarbekirbe küldetett. A' honnan ismét, a' Nagy Urtól, az Ali Basa közbenjárására nyert kegyelem után, kénytelen lévén eltávozni, néki fiával együtt Bussa mutatódott ki lakhelyül.

L e n g y e l O r s z á g.

Az ideig való Igazgatószék egy Proclamatióban azt teszi közönsé gessé: hogy a' Lengyel seregnek Generalja Stryjenski, a' lengyel lovasságnak vezérlése alatt lévő maradványával magát a' Tsászár és Király' kegyelmére bizta.

B é t s.

Béts belső és külső városaiban Sept. 14-kén déltől fogva choleraiban:

Nov. 18-kán délig megbetegedtek 15-en, kigyógyultak 16-an, meghaltak 10-en.

Nov. 19-kén délig megbet. 18-an, kigyógy. 25-en, meghal. 12-en.

Nov. 20-kán délig megbet. 15-en, kigyógy. 15-an, meghalt. 5-en.

Nov. 21-kén délig megbetegedtek 19-en, kigyógyultak 16-an, meghaltak 10-en.

E' szerént Sept. 14-kétől fogva Nov. 21-kéig megbetegedtek 3864-en, kigyógyultak 1820, meghaltak 1819-en, orvoslás alatt vagynak még 477-en.

M a g y a r O r s z á g.

Hivatalos jelentések szerént Jun. 15-kától Nov. 15-kéig 89 Törvényhatóságokban terjedt el a' járvány epeveszély, (az eddig megnevezettekhez járult, Szerem Vgye, és Libeth-Bánya Sz. K. város). Ezeknek 3777 helyein megbetegedtek benne 425,834-személyek; kigyógyultak 207,378-an; meghaltak 184,796-an, orvoslás alatt maradtak 33,660-non. Egészen megszűnt eddig 1670 helyen, újra elterjedett 9 helyen.

P e s t r ö l Nov. 16-dikán. A' Méltóságos Királyi Táblának egy munkás tagja 's Tábla Bírája Méltos. Visontai Kováts Jó'sef Úr, a' f. h. 8-kán, 71 esztendőkre terjedt hasznos életét, elgyengülés következtében elvégezte.

P á p á n Nov. 11-kén 1831.

T. T. Ferdösi Sikos István, kit a' Pápai Ev. Gyülekezet, a' hosszasan mellj-korságban sinlődő és Martius 11-kén boldogult T. T. Horváth István helyébe

kedvelt Prédikátorának hozott, élete 55-dik évében, meg szűnt élni. Az itteni könnyen hasmenést okozó szokatlan víz neki tsak hamar megártott, mellyhez buzgó fáradozásai közben a' mostani veszélyes időkben két ízbeli meghülésre a' rettentő Cholera is hozzá járult. Mindezek az ő testét elannyira elgyengítették, hogy hanyat földre rohanva meghülne: felilledése és magához térte is tsak addig tartott, míglen mindenekről tzélerányos végrendeletet tehetne. Mint igen ékesen szólló Papot és mint igazán buzgón vigasztaló keresztény tanítót, mindenek közösen meg síratták. Hült tetei, minekutánna az utolsó megtiszteltetést T. T. Szakonyi Mátyás, B. Tamási Prédikátor és T. T. Zámolyi Jó'sef Pápai Ev. Káplán felette elmondának, a' zokogó bús néptől vállra véve, 's az oda rendelt halottas kotsit megvetve, végső nyughelyére vitetett.

Egészen a' vallás és keresztényi buzgóság hivatalának szentelt élete kitetszik vagy abból is, hogy a' Kövágóörsi Ev. Ekkl. hol hajdan Prédikátor volt egyezer, a' Pápai kedvelt Ekkle'siának pedig négy ezer váltó forintot hagyott. Azonkívül számos és válogatott könyveit is a' Veszprémi Seniorátusnak testálta.

A' pénz folyamat November' 21-kén; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	85 4/5
Az 1820-béli sorsosok,	175 7/10
Az 1821-béli hasonlók,	125 3/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	47 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1127 1/2 for. ton Conv. Pénzben.